

Handläggare
Malin Lindstaf
Telefon: 08-508 28 747**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2020-03-24 p. 23

Avrapportering av Energi- och klimatrådgivningens arbete i Stockholms stad och regionalt 2019

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens avrapportering

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver energi- och klimatrådgivning med finansiering från Energimyndigheten. Rådgivningen bedrivs delvis i ett samarbete med 25 andra kommuner i Stockholmsområdet. Nämndens bidrag från Energimyndigheten för energi- och klimatrådgivningen uppgår 2018-2020 till 2 000 000 kronor per år. Lokalt har rådgivningen främst riktats till bostadsrättsföreningar och privatpersoner, men även små- och medelstora företag har fått rådgivning. Av bidraget till nämnden har ca 300 000 kronor använts till det regionala samarbetet med gemensam webbplats, telefon- och mailrådgivning samt gemensamma projekt.

Bakgrund

Genom Energimyndigheten kan kommuner söka ekonomiska medel för att bedriva energi- och klimatrådgivning. Från och med 2017 fördelas medlen utifrån storleken på målgrupperna hushåll, små- och medelstora företag samt organisationer. Energimyndigheten har dock satt ett tak för kommunernas bidrag på 2 000 000 kronor. Enligt denna fördelningsprincip får Stockholms stad det maximala beloppet på 2 000 000 kronor per år. Nuvarande beslut om stöd gäller för perioden 2018-2020.

I Stockholmsregionen finns ett samarbete mellan energi- och klimatrådgivningen i 25 av länets 26 kommuner samt Håbo kommun. Det regionala samarbetet styrs av ett samverkansavtal för perioden år 2018 t.o.m. år 2021. I och med avtalet finns en styrgrupp för verksamheten där staden representeras av miljöförvaltningen.

Det regionala samarbetet finansieras genom att varje deltagande kommun avsätter en del av bidraget från Energimyndigheten. Stockholms stad betalade 2019 ca 300 000 kronor till det gemensamma arbetet vilket motsvarar 15 procent av stadens bidrag från Energimyndigheten.

Den operativa verksamheten består av att driva gemensamma projekt, en gemensam telefon- och mailrådgivning samt drift och underhåll av rådgivningens hemsida, energiradgivningen.se. Stockholms stad har en heltidstjänst som arbetar med och finansieras av samarbetet.

I detta tjänsteutlåtande avrapporteras det lokala energi- och klimatrådgivningsarbetet i Stockholms stad 2019. Även det regionala samarbetets resultat avrapporteras i detta tjänsteutlåtande, se bilaga 1.

Såväl det lokala- som det regionala energi- och klimatrådgivningsarbetet för år 2019 har avrapporterats till Energimyndigheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Energi- och klimatrådgivningen är en viktig del i stadens energiarbete för att nå de målgrupper som staden själv inte har rådighet över. Genom den opartiska och kostnadsfria rådgivningen kan såväl privatpersoner som företag och organisationer som inte är knutna till Stockholms stad få tips och råd om hur deras energianvändning kan reduceras och hur de samtidigt kan minska sin klimatpåverkan.

Med medlen från Energimyndigheten finansieras två heltidstjänster, vilka idag är fördelade på tre anställda. Nedan beskrivs verksamheten 2019 i stora drag.

Energirådgivning per telefon och mejl

Totalt har ca 400 stockholmare sökt och fått svar på specifika energi- och klimatfrågor via telefon och mejl.

Energirådgivningsbesök till bostadsrättsföreningar och mindre företag

Bostadsrättsföreningar, mindre fastighetsbolag och företag erbjuds rådgivningsbesök där de får opartisk och kostnadsfri rådgivning kring hur de kan minska sin energiförbrukning och på så sätt minska sin klimatpåverkan. Rådgivningen tar ungefär en timme ute på plats hos fastighetsägaren. Besöket inleds med att fastighetsägaren får berätta om byggnaden och sedan tas en rundvandring i fastigheten för att hitta eventuella energitjuvar. Rådgivarna går bland annat igenom byggnadens klimatskal (tak, väggar, grund, fönster och portar), uppvärmningssystem, ventilationssystem, fastighetsel (tvättstuga, trapphusbelysning m.m.). Besöket resulterar i en rapport med förslag på energisparåtgärder, en energioptimeringsplan för åtgärder som är inpaketerade och prioriterade efter besparingseffekt, lönsamhet, teknisk livslängd och enkla/komplexa arbetsinsatser. I rådgivningsrapporten simuleras även energiklassen innan och efter genomförande av åtgärds paketet. Se bilaga 2.

Antal rådgivningsbesök 2019	
Platsbesök hos BRF:er	76 st
Platsbesök hos fastighetsbolag	8 st
Platsbesök hos företag	4 st
Platsbesök EPBD2*	5 st
Kontaktade fastighetsägare EPBD2*	63 st
Totalt antal platsbesök	93 st

Rådgivningen har genomfört en utvärderingsenkät som skickades till 93 bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag varav 48 svarade. 94 % angav att besöket kändes meningsfullt och 2 % hade ingen åsikt, 82 % angav att besöket gav dem ny kunskap och 87 % angav att de fått förslag på energieffektiviserande åtgärder som kändes relevanta för deras fastighet. Se bilaga 3.

EPBD2

Utifrån Energimyndighetens regelverk ska rådgivningen i Stockholm ge information till alla fastighetsägare som omfattas av EPBD2 (EUs energiprestandadirektiv). Direktivets artikel 14 och 15

fastställer att fastighetsägare ska få information om effektivitet och dimensionering avseende lokaleldade värmesystem (såsom olja, stadsgas, pellets, flis, ved och övriga biobränslen) med en effekt större än 20 kW. Rådgivningen har jobbat med att identifiera och kontakta fastighetsägare inom EPBD2 sedan 2014.

Kraven omfattar inte småhus, kommunala fastigheter och byggnader som värms med fjärrvärme, el eller värmepump. I Stockholm har fastighetsägare med oljepannor prioriterats. Totalt har 68 fastighetsägare som berörs av direktivet fått information och erbjudits rådgivningsbesök. Fem av dessa har tackat ja till och fått rådgivning för att byta ut oljeeldningen.

Informationsprojekt

Under 2018-2019 har Energimyndigheten haft två insatsprojekt som varit obligatoriska att delta i, *Insatsprojekt solet* och *Insatsprojekt hållbara transporter*. Det har gjort att verksamheten just riktat sig mot dessa två områden. Resultaten i insatsprojekten har utvärderats nationellt genom ett poängsystem, där olika typer aktiviteter gett olika antal poäng. Målet från Energimyndighetens sida var att samla 100 poäng per halvtidsanställd energi- och klimatrådgivare. Med två heltidsfunktioner motsvarar det alltså ett mål på 400 poäng för Stockholms stad. Totalt samlade vi under 2018-2019 ihop 1163 poäng.

Nedan beskrivs de viktigaste aktiviteterna under 2019.

Seminarier

Under året anordnades två informationskvällar på temat ”Fixa laddplats” och en informationskväll på temat ”Fixa solpanel” som en del i de seminarier som samordnades regionalt. Småhusägare och bostadsrättsföreningar var målgrupper för informationskvällarna. I Stockholm kom totalt 213 personer på kvällarna om Fixa laddplats och 70 personer på kvällen om Fixa solpanel. Enligt utvärderingsenkäterna som delades ut på seminarierna fick seminarierna ett samlat betyg på ca 5 på en 6-gradig skala.

I samarbete med andra aktörer arrangerades även ett antal andra seminarier. På temat solet hölls två kvällsseminarier, ett i samarbete med HSB Stockholm under våren med ca 40 deltagare och ett i samarbete med Handelsbanken under hösten med ca 20 deltagare. I samarbete med Fastighetsägarna och Energieffektiviseringsföretagen hölls även fem morgonseminarier

under våren. Vid seminarierna behandlades olika teman (fönster; statistik och visualisering; teknisk förvaltning; OVK) med ett par föreläsare vid varje tillfälle. Till seminarierna kom 20-30 personer per gång. Cirka två tredjedelar av dem representerade BRF:er och resten privata fastighetsägare.

Cykelvänligast

Projektet Cykelvänligast är en utveckling av konceptet Cykelvänlig arbetsplats som körts i flera kommuner/regioner i landet. På miljöförvaltningen drivs det i ett samarbete mellan Klimatsmarta Stockholm och Energi- och klimatrådgivningen. Projektet syftar till att inspirera kommunens företag att skapa goda förutsättningar för cykelpendling och cykling i tjänsten. Projektet har bland annat tagit fram en hemsida, cykelvanligast.se, samt påbörjat rekrytering av företag. Hittills har 27 företag anslutit sig till projektet.

Utan egen bil

Projektet Utan egen bil drivs i samarbete med Miljöbilar i Stockholm. Projektet har som syfte att inspirera stockholmarna till att använda alternativ till egen bil. Projektet har tagit fram en hemsida, utanegenbil.se, där finns bland annat:

- en översikt av vilka olika typer av bil- och cykeldelningsmöjligheter som finns idag i Stockholm (stationära fordonspooler, friflytande, privat delning, kollektiv leasing)
- inspirerande exempel/stories – tex intervjuer med privatpersoner och BRF:er som använder/har bilpool
- information och tips till bostadsrättsföreningar om att fixa i ordning sitt cykelrum, fixa bilpool eller cykelpool eller hyra ut en parkeringsplats till ett bilpoolsföretag

Två bostadsrättsföreningar har även fått låna en cykelpool under ett år med start nu i november, med syftet att skapa och sprida erfarenheter kring cykelpooler i bostadsrättsföreningar.

Evenemang

Energi- och klimatrådgivningen har även deltagit på evenemang, mässor och festivaler för att marknadsföra verksamheten och sprida information om våra pågående projekt. Framförallt har rådgivningen deltagit på evenemang kopplat till solenergi eller hållbara transporter samt varit ute med Klimatvågen. Totalt har rådgivningen genom dessa utåtriktade aktiviteter haft kontakt med ca 1300 personer.

Skolklasser till Tekniska museet

Under flera år har vi regionalt haft ett samarbete med Tekniska museet. Under våren 2019 bjöds stadens skolklasser i årskurs 4-9 in till att delta i den interaktiva utställningen Spelet om energin på

Tekniska museet. Inför utställningen genomförde eleverna en uppgift i hemmet tillsammans med föräldrarna där de följde upp energianvändningen i bostaden. Totalt besökte 36 skolklasser från Stockholms stad utställningen. Efter sommaren togs utställningen bort från Tekniska museet. I samarbete med Tekniska museet håller det regionala samarbetet på att ta fram en ny workshop som vi kan fortsätta bjuda in klasser till under 2020.

Bilagor

1. Verksamhetsrapport EKR Regionalt 2019
2. Exempel på rådgivningsrapport
3. Utvärdering av energirådgivningsbesök 2019